

DIN AFARĂ.

Regina Natalia în Serbia.

incoronată printr'o asociațiune comercială între Germania, Italia și Austria*.

Ca preluđu, diplomația austro-ungară a încheiat în anul din urmă un tratat de comerț cu Italia, cu o ușurință de neînțeles, prin acest tratat țeșeturile cisleithane sunt concurate de cele lombarde și micile sinuri de pescăritură ale litoralului istrian sunt lăsate în mâinile pescarilor Venetiei. De geaba au protestat dalmatinii în parlamentul din Viena, că cei mai valoroși apărători ai litoralului austriac se reduc prin acest tratat la starea de cerșitori ori de muritori de fôme. Ce le pasă Ungurilor? Interesele lor se fiă salvate, vinurile lor se fiă garantate în contra importățiunii din Italia.

Dacă Ungurii, arogându-și o situațiune atât de privilegiată în imperiu, arü avé de scopü să stimuleze la ei producțiunea și să îmbogățescă vastul lor domeniu, s'ar puté lăuda spiritul lor de ordine și prevederea lor; der unica lor preocupățiune e de a-și crea isvóre fiscale și d'a-și afirma cu orgoliu puterea lor. Ei storc fără milă de ce milioane de Slavii și de Transilvănenii, pe cari dualismul i-a dat pe mâna lor, și pentru a-i maghiarisa, adică pentru a le inocula un idiom barbar fără nici o înrudire cu vr'o limbă europeană, cheltuesc sume extravagante și constringă comunele a-și vinde pădurile lor, liveștile lor, a se-îngreua cu ipotecă mari. Pentru de a face din Pesta o capitală pompoasă s'au cheltuit 180 de milioane. Orașele din provincie, capitalele comitatelor s'au încărcat cu datorii, s'au ruinat făcându construcțiunii nefolositoare și mărețe, pentru ca să reprezinte mai demn puterea ungară. Pretutindenea în fine lucrări gigantice, luate în întreprindere de bancheri jidovi, amici intimi ai guvernului, au fost isvor de beneficii scandalose. Astfel de trei ani, tesaurul ungaresc luptă în contra unei lipse înfricșate. Pentru a-și ușura situațiunea și a-și procura isvóre momentane, au trebuit Ungurii, ca și un bolnav desperat, să se dea în mâinile casei Rothschild și să dea aceste carte blanche pentru conversiunea datoriei, pentru modificarea imposibilităților și pentru perceperea veniturilor. De doi ani se tânguesc cu această cassă pentru cesiunea drumurilor lor de fer. E adevărat, că în Ungaria căile ferate n'au ca scop transportul călătorilor ori alt mărfurilor, nici de a realiza folose, ci de a maghiarisa populațiunile slavă și română cu puterea tăblițelor mongole (pe care se scrie ceea ce e a se face cunoscut publicului) și a funcționarilor de poliție. Astfel aceste linii aduc, în cifră mijlocie, jumătate la sută. Se înțelege deci, de ce Rothschild pre puțin se grăbesce a face această achizițiune.

Precum comunică telegramele din Belgrad, până la 1 Octomvre Regina Natalia nu s'a putut îndupleca a face concesii în cesiunea duratei șederii sale în țară și de aceea întâlnirea ei cu Regele Alexandru s'a amânât. Tractățiunile conduse de d-lă Ristic se continuă cu toate acestea și se speră, că vor ajunge la rezultatul multămitor.

Scirea, că Regele Alexandru a cerut iritat și plângându se fiă de față la sosirea mamei sale, e nascocită. Regele Alexandru, care, nu-i vorbă, doresce foarte mult să vadă pe mamă-sa, în cesiunea întâlnirii s'a purtat liniștit și independent. El a declarat de repețe ori și i-a scris și mamei sale în zilele din urmă, că ar fi fericit, dacă ea ar primi propunerile ce i-le-a făcut regența. Când regele a audiat, că mamă-sa nu vrea să primescă nici o condițiune, a vrut să plece la Niș, și numai în urma rugăciunilor regenței a rămas în Belgrad, așteptându în liniște sfârșitul tractărilor guvernului cu mama sa.

O convorbire cu Boulanger.

Un redactor al lui Gaulois a avut o întrevedere cu Boulanger, care i-a declarat următoarele: „Am pierdut bătălia ce am agajat-o. Lupta ce am început-o vom urma-o mai cu foc și până acuma, pentru că avem aliați. Indată ce camera se va deschide, divisiunile vor isbucni în maioritate. Dacă în urma balotajelor vom avé, cum sunt convins, 60 bulangisti puri în Cameră, atunci nu mă îndoiesc că în curând — cel mult peste o lună, — nu se va mai striga decât: trăiască Boulanger! Asta e convingerea mea și nu sunt de loc descurajat. Situația nu e bună, — dise terminându generalul, — însă nu e așa de rea după cum pretind adversarii noștri politici.

SCIRILE DILEI.

Iubileul cardinalului Haynald. Din Kalocsa se anunță, că Eminența Sa cardinalul Dr. Ludovic Haynald serbeză în 15 l. c. aniversarea a cincizece dela sântirea sa ca preot și că cu ocazia aceasta a făcut fundațiunii pentru diferite scopuri folositoare în sumă de peste 350,000 florini. Eminența Sa, care trăiesce retras, voiesce să petrecă această zi în totă tăcere. — Scimă că cardinalul Haynald, pe când era episcop în Ardeal, a jucat un rol însemnat politic ca cap al opoziției maghiare.

Kossuth la Abrud. De o vreme încôce nu numai orașele din Ungaria, der

și în părțile Ardelene s'a produs o adevărată rivalitate de a alege pe expatriatul Kossuth cetățen de onore. Se comunică că și *Abrudul* l'ar fi ales. Câtă sună de frumos, Abrudul și Kossuth, decât ne vom reînprospeta anii 1848 și 1849, dice „Telegr. român.”

Expoziția agricolă din Chișenev, care se va deschide cât mai curând preocupă mult guvernul basarabian. Proprietarii, cari se țineau mai înainte în rezervă față cu această întreprindere, arată acum tot mai mult interes, astfel că numărul espunătorilor se măresce din zi în zi. Fiind Basarabia o țară exclusiv agricolă, are prin urmare un viu interes pentru toate rechisitele și mașinariile nouă și complete ale agriculturii; de aceea s'a conces și străinilor industriasi de această branșă să ia parte la espunere. Cu privire la această au luat marea societate a drumului de fer (Petersburg-Mosca), liniile sud-vestice, pe urmă societatea rusă de comerț și societatea de navigațiune măsură pentru a mai scade din prețul transportului încôce și încolo. Regimul din parte-i a însărcinat organele sale, să adune cu îngrijire complete date statistice cu privire la agricultura din Basarabia, cari la timpul său se vor publica.

Troieniți. În zilele trecute s'au întors peste munți Salcova către Reghin 7 pcurari cu 16.000 oi, 10 câni și 2 rimători. Pe căma muntelui i-a apucat un vifor de zăpadă și îi troeniră cu totul, încât numai trei ciobani au putut scăpa. Până acum nu s'a dat de nici o urmă a celorlalți ciobani, nici a turmei de oi.

Lupta cu un lup. Un țeran bătrân din comuna Vola rusescă, în comitatul Șarosh, avu în zilele acestea o luptă teribilă cu un lup. Bătrânul țeran plecase dimpreună cu fiica sa ca să vândă niște porci la țergul din Hanusfalva, când dintr-o dată se repeși din tufșul de lângă drum un lup, care într-o clipă sfășia pe unul din porci. Fata țeranului, care gâdea că lupul acela e un câne, îl lovi cu bețul. Lupul se aruncă cu turbare asupra biete fete, care încep să fugă, pe când tatăl ei da cu bețul necontenit în lup. Dintr-o dată lupul printr'o săritură în lături apucă pe bătrânul țeran, care însă cu o putere uriașă trânti pe lup la pământ, unde și rămase ametit. Repede însă se sculă erăși lupul și dintr'o săritură fu în spinarea bătrânului de 60 de ani, și-i înfipse colții săi în frunte trăgându-i pelea jos de pe ea. Bătrânul cu totă durerea grozavă nu-și

perdă cumpătul, ci apucă fera spurcată de gât cu amândou mâinile și o trânti cu o putere mare la pământ, după aceea cu-o mână scose cuțitul, cu care spintecă pânțele fetei sâlbatic. Când sosiră ômenii din satul vecin, pe cari îi chemase într'ajutor fata, care fugise, lupul era deja mort. Bătrânul țeran fu transportat în satul vecin, unde un chirurg îi legă ranele. A doua zi fu dus în spitalul dela Eperies. Abia putea vorbi, der la întrebările ômenilor dimprejurul lui răspundea cu mândria: „Am fost soldat.”

Școala specială pentru cismari din Sibiu își începe în săptămâna acesta noul său an școlar. Noul plan de învățământ dă ocaziune școlarilor de a visita școala într'un curs de trei luni sau într'unul de șese luni dela 5—8 ore sêra. Insinurările pentru a fi primit în această școală sunt a se adresa președintelui țehului cismarilor Mihail Gehnel în Sibiu.

Negustori de fete arestați. Prefectul poliției din Budapesta primi scirea telegrafică dela poliția din Cormonez, că doi bărbați, cari voiau să transporteze trei fete maghiare în America, au fost arestați. Imediat telegrafia acesta îndărăt la Cormonez, ca să fi escortați atât cei doi bărbați, cât și cele trei fete la Budapesta. Inse poliția din Cormonez trimise numai pe cele trei fete și pe unul dintre bărbați cu numele Salamon David, celălalt o luase la sănătosa. Cele trei fete sunt din familii onorabile, der sărace, și așa se vedură constrinse să caute de lucru. Ele își aflară de lucru la un proprietar din Vaș. Aci făcură cunoscință cu un văr al proprietarului, anume Salamon David, care tocmai atunci sosise din America. În timp scurt acest „patriot” ademeni pe sêrmenele fete ca să meargă în America cu el, promițându-le, că acolo vor putea mai bine să-și câștige pâinea cea de toate zilele. Fetele se învoiră și astfel plecară cu Salamon David și cu un alt individ necunoscut spre America. Der în călătoria lor spre Cormonez, bănuți fiind, fură arestați și trimiși la Buda-Pesta. Prefectura poliției Pesta dete fetelor libertatea, er pe Salamon David îl trimise la poliția din Vaș unde s'a și început să se cerceteze cu deamăruntul afacerea acesta.

Iconarii ruși. D-lă Popoff, marele comerciant din Moscova, a organizat o companie de 273 iconari, cari plecă zilele acestea din Moscova în peninsula balcanică, pentru vânzarea produselor picturii ruse. După cum e informat „Telegraful Român” din București, acești iconari plecă cu marfă în valoare

dagogică” că: la formarea caracterului copilului se receră mai înainte de toate trei lucruri: *ascultare, adevăratate și sociabilitate*. Și în tratatul despre „sociabilitate” dice că: „copii trebuie să fie cu inimile deschise și așa de serini în privirile lor, întocmai ca și soarele. Numai inima cea veselă este în stare a simți plăcere în ceea ce este bun. O religiune, ce-îl întunecă pe om, este falsă.” Herbart încă susține, că la educațiune mai înainte de toate se recere, ca copii să fiă aduși cu serioșitate și tăria în o pozițiune, care se le fiă plăcută și săi conducă la o *francheță sociabilă*. Precum produce despotismul numai viclșug, fățarnicie și răutate, spiritul bunăvoinței și alu veseliei va promova francheța, adevărtatea și inclinarea copiilor și prin acesta va fi pusă basă la caracterul moral al școlarilor. Adevărtatea este trăsura cea mai esențială a caracterului. Kant dice că: „omul, care minșesce, n'are nici un caracter.” — Sub domnia bucuriei și veseliei voința copiilor se întăresce. Numai decât voința copilului fa o direcțiune rea, trebuie abătută.

De aceea noi mai avem să luăm

în considerare și *ordinea școlară*. Până când voința copilului este necultivată, are să fiă subordinată voinței educatorilor săi, adică are să asculte de voința acestora. *Comeni* dice: „cine își drescă bine caii săi, îi învață mai întâiu să asculte de frêne; cine voiesce să cultive copii, trebuie să-i dedea mai întâiu să asculte de cuvinte.” — *Kant* dice: „La început copilul trebuie să asculte orbesce. E lucru nenatural, ca copilul să comandez prin strigătul său și cel tare să asculte de cel slab.” — Chiar și *Rousseau* stăruiesce pe lângă ascultare. Lucru firesc, că ascultarea pretinsă de educator este numai un mijloc pentru educațiune, scopul ei final este însă ascultarea de legea morală. Cu cât școlarul vine mai înaintat în etate, cu atât mai puțin ascultare va fi de lipsă. Ascultarea tinerului începător este numai o supunere față cu regulile datoriței.

Increderea și iubirea școlarul cătră învățator este cea mai bună temelie a ascultării. Copilul trebuie să aibă convingerea, că voința învățatorului e cea mai buă și că ea purcede din un

simțământ binevoitor. De aceea învățatorul trebuie să poruncescă cât mai puțin și întotdeauna numai în mod liniștit și blând; învățatorul trebuie să persiste în porunca dată, decumva nu se va fi greșit când a dat, trebuie să laude urmările cele bune ale ascultării; trebuie să câștige mai departe sprijinul părinților; să fiă mai înainte de toate imparțial și drept cătră toți școlarii, cătră cei avuți și cătră cei săraci, cătră cei din clasele mai nobile și din clasele mai de jos ale poporațiunii; să fiă înțelept și cumpătat în aplicarea pedepselor, și niciodată să nu pedepsescă, când este cuprins de mânie.

Se ridică în timpul nostru și acea plângere în contra învățatorilor, cumcă inspecțiunea lor asupra școlarilor este mărginită numai în launtrul edificiului școlar, și cumcă lor nu le pre pasă de cele ce le fac copii de școlă afară de edificiul școlar. Ca să se evite pe viitor astfel de plângeri, învățatorul în calitate de educator, nu trebuie să fiă nepăsător față de transgresiunile, ce le face tinerimea atât în școlă cât și afară de ea.

Casurile obveniente precum: minciuna, răutatea, fumatul, cercetarea cărciumelor fără însoțirea părinților sunt de a se pedepsi aspru.

Ca să fiă pe strade atât diua cât și noptea o inspecțiune mai mare și pentru ca școala și casa să devină în un raport mai strins, să se înfiuteze în fiecare sat și oraș câte o *reuniune de educațiune*. Pentru toate lucrurile și nisințele s'au întemeiat în diua de astăzi reuniuni, der numai pentru cele mai importante lucruri și nisințe nu. În ședintele acestor reuniuni să se țină adeseori disertațiuni cu privire la educațiune. Reuniunile școlare să se îngrijescă, ca să scotă la lumină serieri populare privitoare la educațiune și să le împărtșescă tuturor familiilor.

Un mijloc menit spre a mări însemnătatea școlii este și acela, ca să i se dea fiăcării școlar, care părăsesce școala pășind în viața practică, un *testimoniu școlar* despre purtarea, diligența și cunoscințele ce le posedă. Pe aceste testimonii, vor trebui să pună mare pond toți măștrii, principalii ș.a. cu privilegiul primirii tinerilor în serviciul lor.

de peste 70,000, — scopul fiind însuși ca să agite.

Mare hoția la Iași. Sub acest titlu cunoscăm în „Telegraful Român” din București: Duminecă, la ora 6 dimineața, un servitor al unei casei de bancă *Michael Daniel et fils* din Iași, voind să curețe biourile, care fuseseră închise timp de trei zile ale sărbătorilor evreiești, spre marea lui surprindere găsi ușile comunicătoare între biourile închise, pe când de obicei ele stau deschise. Deschizându-le și ajungându-se în camera unde este instalat tesaurul acestei case de bancă, a găsit: o ladă mare de feră sistemul Wertheim Nr. 4 spartă, și la cealaltă mai mică numai o încercare de spargere. Servitorul dând alarma, a sosit la fața locului stăpânul său împreună cu tot personalul băncii și a constatat lipsa din casă a 6,000 napoleoni de aur, a 120,000 lei în bilete de bancă și a două pachete cu bijuterii, dintre care unul al d-nei Rebeca Vasserman și unul al domnului Schurer, aflate la d. Daniel în păstrare. Păgubașii observă, că tâlharii s'au introdus prin podul casei, care aici unde este tesaurul are un singur etajiu, și au spart boltă și s'au scoborit pe o scară de frânghie, de sigur în sera de Mercur spre Joi, împreună cu o mulțime de unelte pentru spargere, adevărate burghie, surupuri, dălți, clești de diferite mărimi și pentru diferite trebuințe, un felinar obscur etc. Tâlharii trebuie să fi foarte dibaci mecanici, căci au procedat în operația lor într-un mod deosebit de iscusit, făcându pe suprafața ușii o deschidătură, atât de mică încât brâsca de sus, ăr pentru cele două de jos au rupt cu totul placa de feră între amândouă brâscele.

Poliția fiind avisată, s'a dus la fața locului împreună cu tot parchetul spre a procedea la cercetări. Până acum s'au mulțumit a stabili, că tâlharii au scoborit casa vecinului d-lui Daniel, care este totu c-unu etajiu, s'au introdus în podul casei și aci au spart boltă ridicându cărămizile în pod, au legat scara de frânghie de un caprior și s'au coborât în tesaur, unde au lucrât cu totă arderea. Este probabil, că Joi sera chiar s'fi fugit din Iași hoții profitându de învălmășala ce era la gară cu plecarea reginei Natalia, și prin urmare d. Daniel pte să fi sigur — după cum dicu coreligionarii săi, cărora le pare bine, că a fost furat — că nu se mai întâlnește cu banii. Tote pachetele cu bonuri și alte hârtii de valoare de mai multe milioane au rămas în locul lor, n'au fost nici măcar deschise de curiozitate să vadă ce era în ele. Până acum hoții n'au fost prinși.

Literatură.

„Unsere Kunst in Wort und Bild.” Prima broșură din acestu op, care iese sub protectoratul Alteței Sale Maria Tereșia a apărut. Ea fu așteptată cu nerăbdare și oferă unu interesant și atractive cuprins. Deja pe pagina primă a broșurei se află drăgălașele portrete ale artistelor: D-șora Abel ar-

4. **Cultivarea conceptelor și principiilor morale.** Imboldul voinței și alu lucrării zace în sântiminte. Din acesta nu pte să rezulte cumcă cultivarea conceptelor și principiilor morale, învățătura despre drept și datorință n'ar avea însămnătate mare pentru cultivarea caracterului. Cu tôte că sântimintele împing la lucrare, totuși rațiunea deja exercită o influință asupra direcțiunii voinței tinerilor mai înaintați în etate. De aceea în etatea mai coptă a tinerilor, trebuie ca prin instrucțiune să lucrăm la cultivarea conceptelor lor despre drepturi și datorințe. O astfel de instrucțiune conduce pe școlaru dela sântirea binelui la conștiința lui, la claritate cu privire la elementele morale și imorale ale voinței, la tăria și perseverență în direcțiunea binelui. Acastă perseverență este substanța caracterului bun. Prin astfel de instrucțiune ajunge copilul la norme morale, spre a pute judeca relațiunile de viață ale omenilor și spre a recunoște moralitatea ca pe obiectul întregii societăți civile și a omeniei.

Este de totu totu bătătoare la ochi

tistă în mimică la Opera din Viena și cântăreța Abendroth. Pe urmă vine: tenoristul din Praga Alberti, Dmna Albrecht, Ana și Ida Baier, Ludovic Anzengruber c-unu portret și escelente epigrame, Louis Arnsburg, Rosa Barah, Ludovic Barnay, Agata Bărsescu, Eduard de Bauernfeld cu una din poseile lui cea mai strălucită, Baumeister, Luisa Blaha, Lola Beeth, Intendantul Baron Bezecny, Bianca Bianchi, Ioan Brahms, și mulți alții vor urma.

Broșura nu cuprinde mai puțin de 41 portrete și 46 autograme, 12 foi de artă de Otto de Baditz, Fani Assenbaum, Feri Bératon, Iuliu de Benzur, Ioan Benc, Tina Blau, Hans Brandstetter, Th. Bredwiser, Carlo Briochi, Brodzsky. Budinszky, Bruck Lajos, mai departe compozițiune de Iuliu de Beliczay, de Bocklet, Rudolf Bibl, Borodicz, Bartalus, Brandl, Bruyck; într'adevăr unu frumosu conținut. — Fiă-care broșură costă 50 cr., și întregu opul va apăre în 10 broșuri. Opul oferă fiă-căruia ceva interesant, de aceea se pte recomanda. Ediția se află în Viena, IX. Berggasse 37. Afară de aceea se pte procura prin tôte librăriile.

„ALBINA” institut de credit și de economii. Filiala Brașov.

Conspectul operațiunilor de cassă în luna Septembrie 1889.

Intrate:

Numerar cu 31 August 1889 fl.	4,805.01
Depuner spre fructificare .	97,697.53
Cambii răscomperate . . .	121,292.47
Conturi curente	123,797.40
Imprumuturi pe produse .	2,719.63
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	3,838.—
Monetă	9,768.47
Interese și proviziuni . . .	4,506.15
Comisiuni	147.81
Diverse	1,833.20
fl. 370,405.67	

Eșite:

Depuner spre fructificare fl.	95,591.42
Cambii escomptate	130,112.36
Conturi curente	113,331.54
Imprumuturi pe produse .	1,871.06
Imprumuturi pe efecte și alte imprumuturi	9,451.—
Monetă	11,681.43
Interese și proviziuni . . .	691.26
Comisiuni	149.81
Diverse	1,379.31
Spese și salare	623.05
Numerar cu 30 Septembrie 1889	5,523.43
fl. 370,405.67	

V. Bologa, m. p. N. P. Petrescu m. p. dirigent. adjunct.

V. Gămulea, m. p. comptabil.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.”

(Serviciul biuroului de corasp. din Pesta.)

Darea de semă a d-lui Tisza la banchetul de er.

Oradea-mare, 3 Octomvre. Ministrul-președinte dișe în vorbirea ce a ținut-o er înainte aleștorilor săi cu privire la situațiunea generală politică: „putem

să sperăm totu mai sigur, că pacea nu va fi turburată.”

Dl Tisza amintesce apoi atacurile ce s'au îndreptat în contra persoanei sale și dișe că aceste atacuri nu l'au intimidat.

Cu privire la reforma administrației dișe, că nici unulu dintre miniștri nu e de părere, că întreaga reformă ar consta în numirea funcționarilor, mai departe nici unulu dintre miniștri nu are intențiunea, ca prin reformă să se nimicească autonomia municipiilor și întregul lor cerc de activitate politică, ci miniștrii voiesc să susțină cercul de activitate alu municipiilor și ca nisce stavile ale constituțiunii, ce sunt, voiesc ca în locu de alegerea funcționarilor să asigure numai unu controlu stabil. În ce privesce municipiile orășenesci trebuie să se concedă o mișcare mai liberă. Reforma trebuie să se începă la micile comune și trebuie să se facă pe o basă sănătoșă. Trebuie să se creeze o curte administrativă. Tota reforma trebuie să fiă discutată de bărbați cu praxă, ce vor fi conchemați din tôte părțile țerii.

D-l Tisza ridică în fine parharul în sănătatea acelora, cari apără liniștea și concordia între diferitele clase și confesiuni contra or și cărui atac și pentru aceea, ca toți membrii națiunii să trăiesc în bună înțelegere și concordiă cu armata.

Vorbirea a făcutu cea mai adencă impresiune.

Berlin, 3 Octomvre. Monitorul imperiului publică, cumcă împăraturul a luat cunoscință despre cuprinsul diarului „Keuzzeitung” dela 26 Septemvre și desaprobă viu părerile exprimate în el și atacurile asupra altor fracțiuni. Cuvintele de aprobare ale împăraturului face mare senzațiune deorece ele eserecită mare influința asupra desvoltării mai departe a partidelor.

Berlin, 3 Octomvre. La bursa de aci și din Hamburg a circulat fama, că guvernul va cere unu credit de 300 milioane pentru scopuri militare.

Belgrad, 3 Octomvre. Afacerea Reginei Natalia incepe a deveni neplăcută, deorece până acum nu s'a ajunsu nici unu rezultat pozitiv.

DIVERSE.

Aparițiuni fenomenale. Unu doctoru franceș a făcutu unu raport în privința unei dame, pe care a observat-o multu timp și care se bucură de curioșă facultate de-a pute mișca ochii, însă independent unulu de altulu: pe când unu se mișcă la drepta, celălaltu la stanga, sêu pe când unulu se mișcă, celălaltu stă pe loc. Ea spune, că din copilăria făcea asemenea eserecții oculare, și pteținele petreceau uitându-se la aceste mișcări curioșe. Femeia vede numai cu unu ochiu ér cu celălaltu nu. În stare ordinară însă vede bine cu amândoi ochii. Același doctoru spune, că a asistat la New-York la conferințele unui naturalist, care se servea deodată de amândouă mânil; pe când cu o mână făcea cu creta pe tablă partea dinainte a animalului, cu cealaltă făcea partea dinapoi. În sfârșit, doctorul mai citéză casul unei familii, în care membrii ei nu puteu face vre-o mișcare cu o mână, fără ca și cealaltă să se misce în același sens.

Crispi și Bismark. Crispi istorisese următorele unui redactoru alu diarului „Roma”: „În timpul primei întvederi cu prințul de Bismark la Friederichsruhe, marele-cancelaru într'unu moment

ordonă să se aducă două halbe de bere. Mă invită să beau una. I-am spus, că nu beau decâtu apă. Cancelarul remase ca încremenit; elu nu dișe nimic, după ce beu o halbă, beu și p'aceea ce mi-o oferise. Puțin după acesta, cancelarul ordonă să se aducă două pipe. Bismark aprinse p'a lui și mi dădu pe cealaltă. — Alteță, răspunse eu, vă mulțamesc, nu fumez. — Cum, dișe cancelarul. Nu beți, nu fumați; ce felu de omu sunteți?”

O dramă familiară dintre cele mai triste s'a întâmplat la Odesa în zilele trecute. Profesorul dela liceul Riche-lieu cu numele Robert Sause trăia acolo de mai mulți ani dimpreună cu nevasta sa și patru copii. Fiind-că era însă austriac, i-se spus că va fi depărtat din slujbă, ceea ce ilu întristă atât de mult, încatu se spânzura. Nevasta sa vedându-l mortu, se sinucise și ea aruncându-se de pe ferestră dela etagiul alu patrulă; mai înainte însă și-a omorât pe cei trei copii; unulu, cel mai mic, însă se ascunsese sub pat, astfel a scăpatu cu viață.

Inundări în Japonia. „Newyork Herald” publică și el unele amănunte asupra grozavelor inundări, de care a fostu bântuită nu de multu Japonia. În provincia Kiri, în Japonia de sud-vestu, au perit peste 10,000 de omeni, mai multe orașe au dispărut cu totul de pe suprafața pământului și altele sunt aji numai nisce ruine. Catastrofa s'a născut prin ploile cele neobișnuit de mari din luna lui Augustu, cari au făcutu să se reverse riurile Kinagova, Kidakagoan, Kinocum, și au dusu cu sine iazurile, Pagubele se urcă la 1,200,000 livre sterlinge (adecă peste 10 milioane florini). Totu ținutul este acoperit cu cadavre și comunicația este așa de îngreunată, încatu în urma defectușei împărțiri de victualii este temere de o nouă calamitate, de fomete.

Ceva americanu. În Bostonu apare o nouă gazetă, intitulată „Ea,” redactată de o femeie, cu colaborătoare femeesci. Și'n tipografia sunt numai femei angajate ca culegătoare. Diarul nu primesce nici unu felu de scire, în care ar fi vorba de vr'unu bărbat, nici chiar anunțuri de logodne sêu cununii. Despre sexulu tare nici pomana în diaru, la inserțiunii se pomenesce numai de întreprinderi conduse de femei. Numarul prim conține unu articol din péna unei Miss Kati Holbourne, care se incepe cu cuvintele: „Puterii brutale, lăudăroșiei de sine, silei nu li se vor deschide colonele diarului.” Diarul are deja numeroșe abonamente și i se profescă mari succese.

Cursul pietei Brașov

din 3 Octomvre st. n. 1889.

Bancnote romănesci	Cump. 9.44	Vend. 9.46
Argintu romănescu	9.38	9.40
Napoleon-d'or	9.47	9.48 1/2
Lire turcesc	10.72	10.74
Imperial	9.72	9.73
Galbin	5.58	5.61
Scris. fonc. „Albina” 6 3/4	101.—	102.—
” ” ” 5 1/2	98.50	99.—
Ruble rusesc	122.—	124.—
Mărci germane	58.20	58.50
Discountul 6—8% pe anu.		

Cursul la bursa de Viena

din 2 Octomvre st. n. 1889.

Renta de aur 4%	99.90
Renta de hartiă 5%	95.10
Imprumutul căilor ferate ungare	114.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (1-ma emisiune)	95.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (2-a emisiune)	99.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (3-a emisiune)	—
Bonuri rurale ungare	112.40
Bonuri cu clasa de sortare	87.80
Bonuri rurale Banat-Timișu	105.—
Bonuri cu cl. de sortare	99.50
Bonuri rurale transilvane	133.—
Bonuri croato-slavone	127.50
Acțiunile băncii de credit austr.	—
Galbeni împărătesci	5.66
Napoleon-d'or	9.48
Mărci 100 împ. germane	58.47 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	119.50

Editor și Redactor responsabil: **Dr. Aurel Mureșianu.**

„ALBINA“

88,16

Institutul de credit și de economii
FILIALA BRAȘOVU
primesce în comisiune efectuarea de plăți și încasări atât în interiorul țerei cât și în străinătate.

Cumpără, vinde și amanează monete, efecte și cupoane, dă însuși seu îngrijește cecuri, asigurate etc. și se recomandă în deosebi pentru executarea în comisiune a oricărei transacțiuni de bancă în România.

Informațiuni mai de aproape se pot lua zilnic în biroul institutului, piața No. 90, dela 8—2 ore d. a.

DE INCHIRIAT

este casa din preurbul Scheiu, strada mare Nr. 1380, constă-tătoare din trei odăi, bucătăria, pivniță, pod, un grajd mic și o grădiniță, de acuma până la Septembrie 1890.

Informațiune mai de aproape dă Eforia școlară în edificiul gimnasiunii române ort. res. de aici.

173,3-2

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în tutungeria I. Gross, și în librăria Nicolae Ciureu.

ABONAMENTE

la
„GAZETA TRANSILVANIEI“
Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni 3 fl. —
Pe șase luni 6 fl. —
Pe un an 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni 10 fr.
Pe șase luni 20 fr.
Pe un an 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an 2 fl. —
Pe șase luni 1 fl. —
Pe trei luni 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an 8 franci.
Pe șase luni 4 franci.
Pe trei luni 2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate poștale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilă din 1 Iunie 1889.

Budapesta—Predeal				Predeal—Budapesta				B.-Pesta-Arad—Teiuș				Teiuș-Arad—B.-Pesta				Copsa-mică—Sibiu				
Tren de per-sone	Trenu accelerat	Trenu omnibus	Trenu mixt	Trenu omnibus	Trenu accelerat	Trenu de per-sone	Trenu mixt	Trenu omnibus	Trenu de pers.	Trenu de pers.	Trenu de pers.	Trenu mixt	Trenu de pers.	Trenu mixt	Copsa-mică	Sibiu	Copsa-mică	Sibiu		
Viena	11.—	3.40		Bucuresci	7.30	7.30		Viena	11.—	3.40	Teiuș	11.24	3.—	1.42	Copsa-mică	2.05	4.35	Sibiu	2.05	4.35
Budapesta	8.31	9.20	3.10	Predeal	12.50	12.50	5.03	Budapesta	7.40	9.30	Alba-Iulia	11.59	3.34	2.32	Șeica mare	2.38	5.05		2.38	5.05
Szolnok	11.20	11.25	7.22	Timișu	1.19	1.19	6.22	Szolnok	10.42	12.38	Vințulu de jos	12.30	4.10		Lămneșu	3.22	5.46		3.22	5.46
P. Ladány	2.22	1.04	5.52	Brașov	—	—	2.15	Arad	3.53	5.36	Sibota	1.01	4.43		Ocna	8.—	3.46		8.35	4.18
Oradea-mare	4.18	2.30	8.46	Feldiôra	4.54	2.15	7.77	Glogovațu	2.17	4.29	Orăștia	1.32	5.13	Sibiu-Copsa-mică						
Vărad-Velenceze	2.35	9.18	2.11	Apața	5.37	2.47	7.44	Gyrok	2.37	4.41	Simeria (Piski)	2.03	5.47	Sibiu	2.30	9.10	9.50			
Fugyi-Vásárheli	2.42	9.27	2.19	Agostonfalva	6.15	3.07	8.00	Paulișu	3.37	5.05	Deva	2.52	6.27	Ocna	3.04	9.37	10.14			
Mező-Telegd	2.42	9.44	2.32	Homorod	6.43	3.22	8.29	Radna-Lipova	4.05	5.17	Branicea	3.23	6.54	Lămneșu	10.05	10.40				
Rév	3.00	10.21	2.55	Hașfalău	7.31	3.56	9.07	Conop	4.27	5.38	Ilia	3.55	7.20	Șeica mare	10.40	11.10				
Bratca	3.31	11.38	3.38	Sighișoara	9.09	5.07	10.34	Bărzava	6.23	7.57	Gurasada	4.08	7.32	Copsa-mică	11.09	11.35				
Bucia	3.50	12.16	4.01	Elisabetopole	9.33	5.28	10.46	Soborșinu	7.20	8.42	Zam	4.44	8.03	Cucerdea-Oșorheiu-Reghinul săsesc						
Ciucia	4.05	12.54	4.23	Mediașu	10.02	5.57	11.09	Zam	7.55	9.11	Bărzava	5.30	8.38	Cucerdea	3.05	10.20	3.25			
Huedin	4.24	1.57	4.49	Copsa mică	11.04	6.19	11.35	Gurasad.	8.26	9.39	Conop	6.27	9.27	Cheța	3.35	10.50	3.58			
Stana	4.56	3.11	5.31	Micăsasa	11.24	6.33	12.19	Ilia	8.47	9.55	Radna-Lipova	6.47	9.46	Ludoșu	4.06	11.20	4.41			
Aghiriș	4.15	5.26	6.12	Blașiu	11.39	6.47	11.59	Branicea	9.11	10.13	Paulișu	7.28	10.20	M.-Bogata	4.43	11.57	5.28			
Ghirbău	4.36	6.24	6.12	Crăciunel	11.57	7.09	12.15	Deva	9.42	10.37	Gyrok	7.43	10.34	Sânpanlă	4.58	12.12	5.44			
Nădășel	5.49	4.58	6.38	Teiuș	12.45	7.47	12.55	Simeria (Piski)	9.59	10.53	Glogovaț	7.59	10.50	Mirăsteu	5.21	12.36	6.08			
Clușiu	6.14	5.26	6.56	Aiud	1.13	8.05	1.07	Orăștia	11.—	11.39	Arad	8.42	11.30	Oșorheiu	5.40	12.55	6.27			
Apahida	11.05	6.14	7.15	Vințulu de sus	2.18	8.23	2.11	Șibot	11.29	12.01	Szolnok	9.20	12.05	Reghinul-săs.	6.—	4.58				
Ghiriș	11.23	6.30	7.48	Uiora	2.48	8.33	2.33	Vințulu de jos	12.02	12.29	Budapesta	2.22	5.10							
Cucerdea	1.27	7.53	9.13	Cucerdea	2.56	2.40		Alba-Iulia	8.55	12.19	Viena	6.—	8.15							
Uiora	1.34	8.02	10.04	Apahida	3.14	9.04	2.46	Teiuș	9.54	1.06		1.40	6.05							
Vințulu de sus	1.42	8.02	10.12	Clușiu	4.01	10.04	3.27	Simeria (Piski)-Petroșeni				Petroșeni	9.36	4.26						
Aiud	2.07	8.21	10.19	Clușiu	5.28	10.41	4.47	Simeria	6.47	11.54	Banița	10.17	5.12							
Teiuș	2.26	8.43	10.45	Nădășel	5.56	5.08		Streiu	7.40	12.37	Crivadia	10.58	5.55							
Crăciunel	3.11	9.05	11.34	Ghirbău	7.06	11.20		Hățeg	8.51	1.28	Pui	11.42	6.41							
Blașiu	3.24	9.18	12.11	Aghireșu	7.22			Pui	10.02	2.23	Crivadia	11.42	6.41							
Micăsasa	3.54	9.40	12.29	Stana	7.37	11.54		Crivadia	11.02	3.11	Hățeg	12.23	7.26							
Copsa mică	4.09	9.53	1.10	B. Huedin	8.03			Banița	11.50	3.53	Streiu	1.12	8.14							
Mediașu	4.39	10.08	1.30	Ciucia	8.24	12.24		Petroșeni	12.30	4.25	Simeria	1.51	8.50							
Elisabetopole	5.11	10.32	2.14	Bucia	9.04	12.36		Arad—Timișoara				Timișoara	6.25	1.15						
Sighișoara	5.45	11.07	2.54	Ciucia	9.20	12.48		Arad	6.12	4.12	Timișoara	6.25	1.15							
Hașfalău	6.12	11.22	4.07	Bratca	9.37	1.03		Aradul nou	6.36	4.38	Mercizifalva	7.19	2.04							
Homorod	6.32	12.31	5.54	Rév	9.55	1.29		Németh-Ságh	7.01	5.01	Orczifalva	7.46	2.26							
Agostonfalva	8.17	1.02	6.39	Mező-Telegd	10.20	1.43		Vinga	7.30	5.29	Vinga	8.15	2.56							
Apața	8.37	1.20	7.13	Fugyi-Vásárheli	10.47	1.49		Orczifalva	7.55	5.47	Németh-Ságh	8.36	3.13							
Feldiôra	9.06	1.40	7.45	Vărad-Velenceze	10.57	2.04		Mercizifalva	8.13	6.04	Aradul nou	9.11	3.51							
Brașov	9.45	2.34	8.32	Oradea-mare	11.04			Timișoara	9.04	6.50	Arad	9.27	4.05							
Timișu	5.32	3.17		P. Ladány	11.19	3.27	10.50	Timișoara—Arad				Arad	9.27	4.05						
Predeal	6.17	3.48		Szolnok	1.19	5.10	1.23	Arad	6.12	4.12	Timișoara	6.25	1.15							
Bucuresci	9.35	9.35		Budapesta	3.31	7.06	3.29	Aradul nou	6.36	4.38	Mercizifalva	7.19	2.04							
				Viena	6.30	8.40	7.45	Németh-Ságh	7.01	5.01	Orczifalva	7.46	2.26							
					6.30	8.40	7.45	Vinga	7.30	5.29	Vinga	8.15	2.56							
					6.30	8.40	7.45	Orczifalva	7.55	5.47	Németh-Ságh	8.36	3.13							
					6.30	8.40	7.45	Mercizifalva	8.13	6.04	Aradul nou	9.11	3.51							
					6.30	8.40	7.45	Timișoara	9.04	6.50	Arad	9.27	4.05							
					6.30	8.40	7.45	Ghiriș—Turda				Turda	8.29	3.19						
					6.30	8.40	7.45	Ghiriș	9.33	4.19	Turda	8.29	3.19							
					6.30	8.40	7.45	Turda	9.54	4.40	Ghiriș	8.50	3.40							
					6.30	8.40	7.45	Turda—Ghiriș				Ghiriș	8.50	3.40						
					6.30	8.40	7.45	Ghiriș	9.33	4.19	Turda	8.29	3.19							
					6.30	8.40	7.45	Turda	9.54	4.40	Ghiriș	8.50	3.40							
					6.30	8.40	7.45	Sighișoara—Odorheiu				Odorheiu	6.—							
					6.30	8.40	7.45	Sighișoara	6.05	Odorheiu	6.—									
					6.30	8.40	7.45	Odorheiu	9.12	Sighișoara	8.56									
					6.30	8.40	7.45	Odorheiu—Sighișoara				Sighișoara	8.56							
					6.30	8.40	7.45	Sighișoara	6.05	Odorheiu	6.—									
					6.30	8.40	7.45	Odorheiu	9.12	Sighișoara	8.56									

Notă: Numerii încadrați cu niii gróse însemnăză orele e de nópte.